

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์ เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด

Legal Measures on Sexual Harassment using Computer as a Tool in Committing an Offence

แพรวพรรณ เชี่ยวประสิทธิ์¹ และ สุระทิน ชัยทองคำ²
Prawpan Cheiwprasit¹ and Surathin Chaithongkam²

Article History

Receive: July 5, 2023

Revised: August 25, 2023

Accepted: August 25, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและรูปแบบการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด และเสนอแนะ แก้ไข และ เพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับความผิดฐานคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ดำเนินการโดยศึกษาจากตำรา งานวิจัย บทความทางวิชาการ ตัวบทกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ วิทยานิพนธ์ กฎหมายต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ไม่มีกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดไว้เป็นการเฉพาะ เกิดความเสียหายต่อชีวิต และทรัพย์สินของผู้ถูกคุกคาม เกิดความหวาดกลัวในความไม่ปลอดภัยของตนเอง หรือ คนใกล้ชิด หรือ คนในครอบครัวของผู้ถูกคุกคามทั้งยังส่งผลถึงความไม่ปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์ และ เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ด้วย 2) ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดมีหลายประการแต่ผลกระทบที่ร้ายแรงที่สุด คือ การคุกคามทางอินเทอร์เน็ตที่นำไปสู่การคุกคามที่เกิดขึ้นในโลกแห่งความเป็นจริง เช่น ช่มชู้ กระทำชำเรา เป็นต้น 3) ควรแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 1 โดยเพิ่ม อนุมาตรา 19 โดยให้ความหมายของการกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือ และกำหนดให้การคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือเป็นความผิดอยู่ในมาตรา 279/1 และ มาตรา 279/2 แห่งประมวลกฎหมายอาญาภาค 2 ลักษณะ 9

คำสำคัญ : มาตรการทางกฎหมาย ; การคุกคามทางเพศ ; คอมพิวเตอร์ ; เครื่องมือ ; กระทำความผิด

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขากฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี, Master's student, Criminal Law and The Criminal Justice System Department, Faculty of Law, Sripatum University Chonburi Campus.

² รองศาสตราจารย์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี, Assistant Professor, Faculty of Law, Sripatum University Chonburi Campus

ABSTRACT

This research aimed to study the problems, format of sexual harassment using computers as a tool in committing an offence and effects occurring from sexual harassment using computers as a tool in committing an offence, and to suggest, amend and add laws on offences of sexual harassment using computers as a tool. The research was conducted based on studying from textbooks, researches, academic articles, legal texts, regulations, thesis and foreign law (United Kingdom, Republic of Korea, Germany and Australia) related to sexual harassment using computers as a tool in committing an offence. The study found 1) there was no specific law for the problem of sexual harassment using computers as a tool in committing an offence that caused injury toward lives and property of the victim, caused the fear for their own safety or those who close to them or family members of the victim. It also affected the electronic devices and tools insecurity. 2) There were many impacts of sexual harassment using computers as a tool in committing offence crimes, but the most serious one was the threats on the Internet that led to threats in the real world, such as rape, sexual abuse, etc. 3) The section 1 of the Criminal Code by adding subsection 19 should be amended by defining the action of sexual harassment using computers as tools and defines sexual harassment using a computer as an offense under section 279/1 and section 279/2 of the Criminal Code, part 2, title 9.

Keywords : Legal Measures ; Sexual Harassment ; Computer ; Tool ; Crimes

บทนำ

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีของการสื่อสารตั้งแต่ พ.ศ.2536 ประเทศไทยได้มีการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้งานแพร่หลายทั้งในด้านธุรกิจ ด้านการท่องเที่ยว หรือ ด้านการศึกษา และ ด้านอื่นๆ เช่น การพัฒนาโปรแกรม เครือข่ายสังคมออนไลน์ การจัดการฐานข้อมูลระบบเครือข่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมต่อกับเครือข่ายสังคมออนไลน์เนื่องจากคุณลักษณะของคอมพิวเตอร์ เช่น การใช้ข้อความ การใช้เครื่องมือตกแต่งภาพ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ภาพกราฟิก มีความทันสมัยมากขึ้น ทำให้โลกในปัจจุบันเปรียบเสมือนโลกที่ไร้พรมแดนผ่านสื่อกลางที่เรียกว่า อินเทอร์เน็ต โดยการนำเอาเทคโนโลยีที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนาลดจนนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็ว การจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคล การทำธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่สะดวกสบาย ทำให้สังคมเกิดการพัฒนาก้าวหน้าขึ้นไปด้วยประโยชน์ที่มีของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ก็ทำให้ผู้ใช้ไม่หวาดคั่นเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด หรือ แสวงหาประโยชน์ (Suksri, 2018)

ซึ่งปัจจุบันมีภัยอีกประเภทหนึ่งเกิดขึ้นกับบุคคล เรียกว่า ภัยคอมพิวเตอร์ เป็นภัยคุกคามที่เกิดจากการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการก่ออาชญากรรมต่อบุคคล หรือ หลากลวงประชาชนทั่วไป ช่มชู้ คุกคามทางเพศ หรือ ส่งข้อความถึงผู้อื่นอย่างผิดกฎหมายผ่านโปรแกรมแชท ฯลฯ เป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของข้อมูลเจ้าของข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ หรือ ความปลอดภัยในชีวิต และ ทรัพย์สินของเหยื่อ เช่น โหล่น เฟสบุ๊ก อินสตาแกรม ทวิตเตอร์ ฯลฯ รวมถึงการล่วงละเมิดทางเพศ หรือ การหลอกลวงโอนเงิน พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ.2562 ภัยคุกคามทางคอมพิวเตอร์มีความหมายแตกต่างกันไปตามลักษณะกิจกรรม ให้นิยามภัยคุกคามทางคอมพิวเตอร์ว่า ภัยคุกคามต่อระบบคอมพิวเตอร์ครอบคลุมทั้งการคุกคามทางระบบฮาร์ดแวร์ ระบบซอฟต์แวร์ และ ข้อมูล โดยสาเหตุของภัยคุกคามอาจจะมาจากทางกายภาพ เช่น อัคคีภัย ปัญหาวงจรไฟฟ้า ระบบสื่อสาร ความผิดพลาดของฮาร์ดแวร์ความผิดพลาดของซอฟต์แวร์ หรือ ภัยคุกคามที่เกิดจากคน หรือ ผู้ใช้ระบบ ตามความหมายของพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2562 คำจำกัดความของภัยคุกคามต่อระบบคอมพิวเตอร์เฉพาะ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลอื่นๆ ซึ่ง พ.ร.บ. นี้จะไม่รวมถึงการป้องกันความเสียหายต่อบุคคล และ การคุกคามต่อบุคคล และ ทรัพย์สิน คือ การคุกคามต่อบุคคล และ ทรัพย์สินของผู้ถูกระทำโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการก่ออาชญากรรม เช่น ภัยคุกคามทางไซเบอร์ การกลั่นแกล้ง การกลั่นแกล้งทางอินเทอร์เน็ต การชู้กรโซก หรือ การก่อวินาศกรรม ซึ่งรวมถึงการสะกดรอยตามทางออนไลน์ และ รวมถึงการชู้กรโซกภาพอนาจารทางเพศ/การแก้แค้น (Suksri, 2018a)

บางกรณีการกลั่นแกล้งบนโลกคอมพิวเตอร์ อาจรวมถึงการแชร์ข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นโดยมีเจตนาเพื่อที่จะทำให้เจ้าตัวอับอาย หรือทำลายชื่อเสียง บางครั้งการกลั่นแกล้งบนโลกคอมพิวเตอร์เลยไปถึงระดับที่ผิดกฎหมายหรือเป็นอาชญากรรมได้ ประการสำคัญการปฏิบัติต่อผู้อื่นโดยไม่เจตนาหรือไม่สุภาพเพียงครั้งเดียว ไม่อาจถือว่าเป็นการกลั่นแกล้งได้ คุณลักษณะประการสำคัญของการกลั่นแกล้งบนโลกคอมพิวเตอร์คือเป็นการกระทำที่จงใจ และกระทำต่อผู้ถูกกระทำซ้ำๆ หลายครั้ง” (Kloyrayab and Lerdtomornsakul, 2021)

ปัจจุบันมีหลายพฤติกรรมที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด มีความหมาย และ รูปแบบ หรือ ลักษณะที่มีความแตกต่างกันออกไป ส่งผลถึงการกระทำที่เกิดขึ้นต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน หรือ การก่อให้เกิดความหวาดกลัวของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อในการกระทำนั้นๆ ในปัจจุบันการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด มักจะเกิดขึ้นกับผู้หญิงเป็นส่วนใหญ่ แต่ทั้งนี้ ผู้ชายก็เกิดการโดนคุกคามทางเพศได้ โดยปกติแล้วบุคคลซึ่งมีชื่อเสียงในสังคม จะโดนการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้คนเข้าถึงได้ง่าย และบุคคลดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นบุคคลสาธารณะของประชาชน สื่อสังคมออนไลน์เข้าถึงได้ง่ายกว่าบุคคลทั่วไป ซึ่งไม่ว่าจะเป็น บุคคลมีชื่อเสียง หรือ บุคคลธรรมดา ก็สามารถโดนการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดได้ ซึ่งตามประมวลกฎหมายอาญายังไม่มีบทบัญญัติความผิดเรื่อง การคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดไว้เพื่อกำหนดโทษเลย ซึ่งผู้วิจัยได้เล็งเห็นปัญหาของการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ซึ่งจะต้องวิจัย และแก้ไขได้ ดังนี้

1. ปัญหาความหมายของการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดไม่มีบทบัญญัติอยู่ในประมวลกฎหมายอาญา

เนื่องจากการกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศบนคอมพิวเตอร์ที่มีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่มักจะเป็น การกระทำในที่มืดปิด ไม่เปิดเผย และ เป็นที่รับรู้กันระหว่างผู้กระทำ กับ ผู้ถูกกระทำเพียงสองฝ่ายเท่านั้น (Suksri, 2018b) ซึ่งการการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ไม่บัญญัติความหมายเรื่องนี้ไว้ใน ประมวลกฎหมายอาญา โดยการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด เกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้ง ในสังคมไทย โดยการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด เป็นปัญหาสังคมที่นำเป็นห่วง และสมควรได้รับการแก้ไข เพราะในปัจจุบันปฏิเสธไม่ได้ว่ามีการคุกคามทางเพศบนสังคมเครือข่ายจริง และ ผู้เสียหายยากที่จะ ดำเนินการใดๆ ทางกฎหมายกับผู้กระทำความผิดในข้อหาการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดได้เลย

2. ปัญหาไม่มีบทกำหนดโทษเกี่ยวกับเรื่องการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ในประมวลกฎหมายอาญาที่ชัดเจน

ในปัจจุบันปัญหาการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด เกิดขึ้น อย่างแพร่หลายในวงกว้าง แต่ไม่มีประมวลกฎหมายอาญามาตราใดบัญญัติความผิดเรื่องดังกล่าวไว้โดยเฉพาะ (Thairath, 2020) ซึ่งบทกำหนดโทษความผิดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ควรจัดอยู่ในหมวดหมู่เรื่องเพศ แต่บทกำหนดโทษตามประมวลกฎหมายอาญาในปัจจุบัน มีเพียงเรื่อง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 276 เป็นเรื่องข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 277 เป็นเรื่องกระทำชำเรา ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 278 เป็นเรื่อง ผู้ใดกระทำอนาจาร ซึ่งบทกำหนดโทษดังกล่าวครอบคลุมไม่เพียงพอ ถึงบทบัญญัติโทษของการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด

3. ปัญหาตามประมวลกฎหมายอาญาความผิดเกี่ยวกับเพศไม่ครอบคลุมถึง ความผิดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศ โดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ซึ่งเป็นบทกำหนดโทษเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์ เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดในด้านอายุของเด็ก

จากการสำรวจพฤติกรรมของเด็กไทย อายุ 8-12 ปี จำนวน 1,300 คน ของสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ในปี 2561 พบว่า เด็กไทยมีโอกาสเกิดอันตรายจากโลกออนไลน์ร้อยละ 60 ภัยออนไลน์ หรือ ปัญหาจากการใช้ชีวิต ในยุคดิจิทัลของเด็กไทยที่พบมากที่สุด คือ การกลั่นแกล้งรังแกทางออนไลน์ ทั้งการใช้ข้อความด้วยคำหยาบคาย และ ตัดต่อภาพ และ ร้อยละ 49 ของผลสำรวจดังกล่าวพบว่าเด็กส่วนมากจะถูกคุกคามโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือกระทำ ความผิด ซึ่งจะเห็นได้ว่าเด็กไทยส่วนใหญ่เข้าถึงโลกออนไลน์เยอะขึ้น แต่ไม่มีมาตรการใดป้องกันการที่เด็กจะถูกคุกคาม ทางเพศ โดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดได้เลย และ ไม่มีบทบัญญัติใดแยกโทษเกี่ยวกับการถูกคุกคาม โดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือกระทำความผิดสำหรับเด็กไว้อย่างชัดเจน (Daily Times, 2018)

4. ปัญหาไม่มีการเยียวยาเหยื่อจากการถูกคุกคามโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือกระทำความผิด ซึ่งจะเป็นการเยียวยาในด้านชื่อเสียง การเยียวยาในด้านจิตใจ หรือ การเยียวยาในด้านขอให้ศาลมีการออกคำสั่งคุ้มครองในการถูกกระทำ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการเยียวยาเหยื่อในประเทศไทยตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544 ไม่คุ้มครองถึงการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศดังกล่าว โดยในพระราชบัญญัติดังกล่าว คุ้มครองเกี่ยวกับ ความผิดที่กระทำต่อผู้เสียหายซึ่งทำให้ผู้เสียหายอาจขอรับค่าตอบแทนได้ตามมาตรา 17 ได้แก่ ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ภาค 2 ความผิด

ลักษณะ 9 ความผิดเกี่ยวกับเพศ มาตรา 276 ถึง มาตรา 287 ลักษณะ 10 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย หมวด 1 ความผิดต่อชีวิต มาตรา 288 ถึง มาตรา 294 หมวด 2 ความผิดต่อศพ มาตรา 295 ถึง มาตรา 300 หมวด 3 ความผิดฐานทำแท้งบุตร มาตรา 301 ถึง มาตรา 305 หมวด 4 ความผิดฐานทอดทิ้งเด็ก คนป่วย หรือคนชรา มาตรา 306 ถึง มาตรา 308 จึงนำมาเปรียบเทียบกับเพื่อให้ประเทศไทยได้นำกฎหมายการเยียวยาของต่างประเทศมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์กับกฎหมายในประเทศไทยต่อไป

จากปัญหาข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าการคุกคามที่เกิดขึ้นจากการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด มีความแตกต่างจากการคุกคามทั่วไปในอดีต เนื่องจาก การคุกคามทางคอมพิวเตอร์สามารถกระทำได้จากที่ใดก็ได้ เวลาใดก็ได้ ทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้ถูกคุกคาม ทั้งยังส่งผลถึงความไม่ปลอดภัยในการใช้อุปกรณ์ และ เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ด้วย ผู้วิจัยศึกษาปัญหาและรูปแบบของการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์ในการกระทำความผิด นำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไข และ ปรับปรุงกฎหมายไทยให้มีมาตรการที่เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและรูปแบบการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดมีลักษณะอย่างไร
2. เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด
3. เพื่อเสนอแนะ แก้ไข และเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับความผิดฐานคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การคุกคามทางเพศ

การคุกคามทางเพศ หมายถึง พฤติกรรมล่วงเกินในทุกรูปแบบทั้งทางกาย วาจา สายตา และการกระทำ เช่น การพูดจาสนุกสนานการตักเตือนทางเพศ การตั้งคำถามเกี่ยวกับรสนิยมทางเพศ การผิวปากแซว การสัมผัสใกล้ชิดโดยเจ้าตัวไม่ขอรับการแสดงท่าทางที่สื่อความหมายทางเพศ และ การแสดงอวัยวะเพศ เป็นต้น รวมทั้งการสัมผัสที่แสดงออกถึงนัยยะทางเพศซึ่งเป็นพฤติกรรมอันไม่พึงปรารถนาตามมาตรฐานของบุคคลทั่วไป สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ 1) การคุกคามทางเพศแบบแลกกับผลประโยชน์ และ 2) การสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่พึงประสงค์ (Thirakaew, 2021)

หลักปฏิบัติของคณะกรรมการยุโรป ได้บัญญัติความหมายของการคุกคามทางเพศว่าเป็นการกระทำในลักษณะทางเพศ หรือ การกระทำอื่นที่มีพื้นฐานมาจากเรื่องเพศที่กระทบต่อเกียรติ ศักดิ์ศรีของหญิง และ ชาย โดยรวมถึงการกระทำของหัวหน้างาน และ เพื่อนร่วมงานด้วย โดยมีสิ่งที่เข้าข่ายการคุกคาม ดังนี้

1. การกระทำนั้นไม่เป็นที่พึงปรารถนา ไร้เหตุผล และ เป็นการละเมิดต่อผู้ถูกกระทำ
2. การปฏิเสธหรือการยอมรับ หรือ การกลั่นแกล้งบุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มของตน
3. การกระทำในลักษณะข่มขู่ ไม่เป็นมิตร และ ด้อยค่าผู้ถูกกระทำให้ผู้เสียหายไม่มีเกียรติหรือศักดิ์ศรี

หากการกระทำนั้นเป็นการกระทำที่สร้างความเสียหายโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการก่ออาชญากรรมที่บุคคลใดหรือบุคคลทั่วไปเข้าถึงได้ เช่น การล่วงละเมิดทางเพศหรือข้อความคุกคามทางเพศ การคุกคามทางเพศ” หรือ “การคุกคามทางเพศ” โอกาสการจ้างงานที่เท่าเทียมกันของสหรัฐอเมริกา คณะกรรมการ (Pollawan, 2018) นิยามไว้ว่าเป็นการกระทำที่เรียกร่องทางเพศหรือยัดเยียดให้ผู้อื่นทางร่างกาย วาจา หรือแม้แต่ท่าทาง ซึ่งมีตั้งแต่การสัมผัสร่างกาย เสื้อผ้า หรือผม การสบตา การผิวปาก การแสดงความเห็นเชิงลามกอนาจาร การส่งข้อความหรือการโทรศัพท์เพื่อแสดงความคิดเห็น รูปภาพ ลักษณะทางเพศ เช่น กอด จูบ หรือแม้แต่ข่มขืน เป็นต้น

การคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์

การคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดนั้นมีความคล้ายคลึงกับ การคุกคามทางเพศทั่วไป เนื่องจาก มีความคล้ายคลึงกันทั้งเนื้อหา และ เจตนา ซึ่งรวมถึงความต้องการของผู้คุกคาม ที่มีความต้องการที่จะใช้อำนาจบังคับ เยื่อ ควบคุมเยื่อ และ พฤติกรรมข่มขู่คุกคามดังกล่าว ก็จะนำไปสู่พฤติกรรมที่รุนแรงมากขึ้น (Suksri, 2018a) แต่มีข้อแตกต่างจากการคุกคามทั่วไป มีลักษณะ ดังนี้

1. ผู้คุกคามโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด สามารถคุกคามข่มขู่ เยื่อหลายรายอย่างรวดเร็ว และส่งข้อมูลได้อย่างกว้างขวาง เนื่องจาก คอมพิวเตอร์มีอินเทอร์เน็ตเป็นระบบการสื่อสารที่ไม่มีขอบเขต บุคคลสามารถส่งข้อความหนึ่งๆ ได้ทันทีโดยไม่ทราบว่าคุณความนั้นมาจากใคร ซึ่งส่งมาจากเว็บไซต์ อินเทอร์เน็ต อีเมล ห้องสนทนา กระดานข่าวอิเล็กทรอนิกส์ การส่งข้อความโต้ตอบทันที และ เครื่องมือสื่อสารทางเว็บไซต์อื่นๆ ได้ทำให้ผู้คุกคามโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ส่งข้อความข่มขู่คุกคามได้อย่างรวดเร็ว

2. ผู้คุกคามโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด สามารถทำการคุกคามได้โดยอยู่ไกลจากเหยื่อ ซึ่งต่างจากผู้คุกคามทั่วไป กล่าวคือ ผู้คุกคามทั่วไปมักจะอยู่ใกล้กับเหยื่อ หรืออยู่ในบริเวณเดียวกัน กลุ่มคนที่รวมกันเป็นสังคม มีการทำกิจกรรมร่วมกันบนอินเทอร์เน็ต (Niyomrattana (2018) แต่ผู้คุกคามโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด นั้นจะคุกคามเหยื่อไม่ว่าเหยื่อจะอยู่ที่ไหน ดังนั้นเหยื่อจึงไม่มีทางที่จะหนีพ้นจากผู้คุกคามได้

3. การคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด เป็นการยากที่จะเปิดเผยตัวผู้คุกคามโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด เนื่องจากการคุกคาม ทางอินเทอร์เน็ตนั้นไม่เกี่ยวข้องกับการติดต่อทางกายภาพแต่ในความเป็นจริงแล้ว การคุกคามโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด เป็นเครื่องมือผ่านอินเทอร์เน็ตอันอันตรายกว่าการคุกคามแบบทั่วไป เนื่องจาก อินเทอร์เน็ตเปิดโอกาสให้ผู้ที่ยากจะคุกคามบุคคลอื่น แต่ไม่ยอมแสดงตนว่าตนเองคือผู้คุกคาม นอกจากนี้ไม่ยากที่จะคุกคามโดยวิธีทั่วไปก็สามารถใช้อินเทอร์เน็ตนั้นส่งข้อความข่มขู่ คุกคามเหยื่อแทน

4. ผู้คุกคามโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ก่อให้เกิดการข่มขู่ คุกคามโดยบุคคลที่สามที่ไม่ได้ มีส่วนเกี่ยวข้อง การที่ผู้คุกคามสามารถทำให้บุคคลที่สามทำการคุกคามข่มขู่เหยื่อ อาจจะเป็นสิ่งที่น่าหวาดกลัวที่สุด และเป็นลักษณะพิเศษเฉพาะของการคุกคามทางอินเทอร์เน็ต ยกตัวอย่าง เช่น ในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย จำเลยวัย 58 ปี ใช้อินเทอร์เน็ตในการชักจูงการข่มขืนหญิงวัย 28 ปีคนหนึ่งที่ถูกเฝ้าระวังจากจำเลยผู้นั้น จำเลยได้ทำความหวาดกลัวให้เหยื่อโดยการปลอมเป็นเหยื่อในห้องสนทนาในอินเทอร์เน็ต พร้อมทั้งลง ประกาศเบอร์โทรศัพท์ และที่อยู่ของเหยื่อ และลงข้อความว่า เหยื่อจินตนาการที่จะถูก ข่มขืน เนื่องจากข้อความเหล่านี้ มีผู้ชายอย่างน้อย 6 คน มาหาเธอที่บ้าน และแสดงความจำนงว่าเธอต้องการข่มขืนเธอ เช่น เดียวกันกับ Hitchcock ที่ประสบกับการคุกคามทาง อินเทอร์เน็ตในลักษณะคล้ายๆ กัน เมื่อผู้คุกคามลงโฆษณาเบอร์โทรศัพท์ และที่อยู่ของเธอในเว็บไซต์ Alt-Sex ซึ่งใช้ลงประกาศหาการมีเพศสัมพันธ์แบบชาดิสต์

จากที่กล่าวมาเหยื่อการกระทำอาจเป็นหญิงหรือชายก็ได้” ซึ่งเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 397 เช่นเดียวกัน ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท ซึ่งถือเป็นบทลงโทษที่ไม่รุนแรง ซึ่งเมื่อเทียบกับการกระทำที่ผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิด กฎหมายเกี่ยวกับการคุกคามในต่างประเทศ เช่น แคลิฟอร์เนียของสหรัฐอเมริกา เป็นมลรัฐแรกที่ผ่านกฎหมายว่าด้วยกฎหมายการสะกดรอยตามเห็นว่าสหรัฐอเมริกาทำให้การล่วงละเมิดทางคอมพิวเตอร์เป็นความผิดที่มีโทษจำคุกขั้นรุนแรง เช่น พ.ร.บ. การคุกคามทางเพศทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2533 (Nuansang, Kasetsara and Phupongsakorn (2016)

ซึ่งการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการคุกคามทั่วไปที่น่าหวาดกลัวอยู่แล้วนั้นดูน่าหวาดกลัวมากยิ่งขึ้นอีก โดยการที่ผู้คุกคามสามารถใช้คอมพิวเตอร์คุกคามได้ตลอดเวลา การต่ออินเทอร์เน็ตที่รวดเร็วทันใจ การส่งข้อความซ้ำๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการไม่เปิดเผยแหล่งที่อยู่ หรือ แหล่งที่มาของผู้คุกคาม นอกจากนี้ ผู้คุกคามยังสามารถแสดงตนเป็นบุคคลอื่นได้ อีกทั้งโอกาสในการกระทำของผู้คุกคามก็ไม่มีขอบเขต เช่นเดียวกับอินเทอร์เน็ต โดยพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ.2562 บัญญัติความหมายของการคุกคาม ทางไซเบอร์ไว้ว่า “การกระทำหรือการดำเนินการใดๆ โดยมีขอบ โดยใช้คอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์หรือ โปรแกรมไม่พึงประสงค์โดยมุ่งหมายให้เกิดการประทุษร้ายต่อระบบคอมพิวเตอร์ข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลอื่น ที่เกี่ยวข้องและเป็นอันตรายที่ใกล้จะถึง ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายหรือส่งผลกระทบต่อการทำงานของคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง” (Chuedee, 2021)

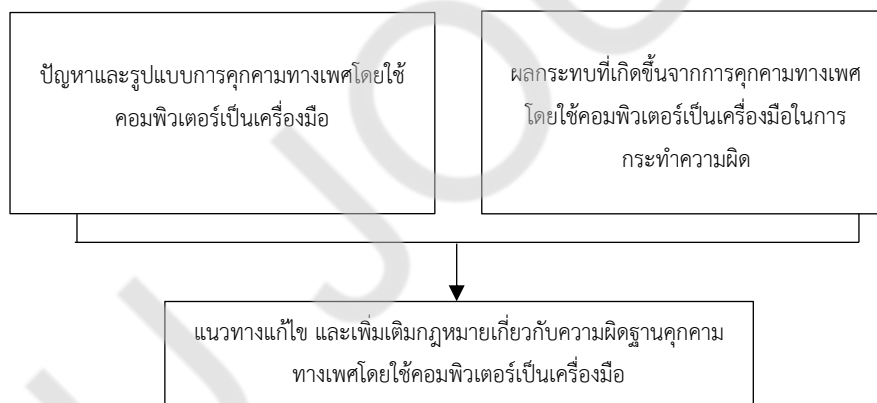
การกำหนดโทษตามกฎหมายอาญา

หลักการของการกำหนดโทษตามกฎหมายอาญา คือ ผู้กระทำความผิดต้องได้รับการลงโทษอย่างเหมาะสม และเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติในการลงโทษ (Srisaengthong, 2012) สามารถสรุปทฤษฎีในการกำหนดโทษตามกฎหมายอาญา ได้ดังต่อไปนี้

1. กำหนดโทษเพื่อทดแทนให้สมกับความผิด (Retribution Theory) บุคคลนั้นจึงต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตน เมื่อกระทำความผิดต้องรับโทษให้สาสม เพื่อรักษาความยุติธรรม และ ไม่ยอมให้ลดโทษ จึงต้องมีการให้การเรียนรู้ การอบรม การฝึกอาชีพ ให้เพียงพอที่เขาจะใช้ในการดำเนินชีวิตได้ รวมทั้งการพยายามช่วยให้ผู้กระทำความผิดไม่รู้สึกมีปมด้อยจากการ ที่ได้รับการลงโทษไปแล้ว สำหรับหลักการลงโทษตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไข พันฟู (Tanchai, 2021)
2. กำหนดโทษเพื่อป้องกันความผิด (Deterrence Theory of Punishment) เพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น ผู้กระทำความผิดเกิดความหวาดกลัว ไม่กล้ากลับมากระทำความผิดอีก และกลับตนเป็นคนดี
3. กำหนดโทษเพื่อดัดนิสัยผู้กระทำความผิด (Reformation Theory) การลงโทษทางอาญาแก่บุคคล เพื่อแก้ไข ปรับปรุงผู้กระทำความผิดให้เป็นคนดีเมื่อพ้นโทษ
4. กำหนดโทษเพื่อตัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคม (Incapacitation Theory) เป็นวิธีการป้องกันสังคมจากผู้กระทำความผิด โดยการแยกผู้กระทำความผิดออกจากสังคม
5. กำหนดโทษเพื่อสร้างจิตสำนึก (Consciousness Theory) การลงโทษเพื่อเป็นการยับยั้งผู้กระทำความผิด สร้างจิตสำนึกของบุคคลทั่วไปให้ปฏิบัติตามกฎหมาย

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาเรื่อง มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการคุกคามทางเพศ การคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์ และการกำหนดโทษตามกฎหมายอาญา จากนั้นดำเนินการสร้างกรอบแนวคิด ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยผู้วิจัยศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งข้อมูลต่างๆ โดยไม่ได้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคคล ตามวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาจากตัวอย่างที่เกิดขึ้นจริงในสังคมไทยในเคสของนักแสดงที่มีชื่อเสียงในสังคมไทยที่มีการโดนคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด และศึกษาจากผลการวิจัยของกลุ่มเด็กในสังคมไทยที่เกิดการกลั่นแกล้งรังแกทางออนไลน์ และ จากหนังสือการตีความของภ้ยร้ายทางไซเบอร์

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

1. ผู้วิจัยศึกษากรณีตัวอย่าง จากข่าวไทยรัฐออนไลน์ โดยเป็นข่าวของนักแสดงสาวมีการโดนคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด โดยการยกตัวอย่าง 3 นักแสดงสาวเข้าร้องเรียนกับ ป.อ.ท. เพื่อแจ้งความดำเนินคดีกับชายโรคจิตรายหนึ่งใช้เฟซบุ๊ก และ อินสตราแกรม (ไอจี) ติดต่อก่อเป็นกรรยาลับ พร้อมขอชื่อ กองเก้งใน ยกทรง และ ขนเพชร ที่ใช้แล้วในราคาสูง ก่อนชมชู้ชักชวนให้ร่วมหลับนอนด้วยกัน สร้างความหวาดกลัวให้กับดาราสาว และ เกรงว่าจะเกิดอันตรายไม่ได้รับความปลอดภัย ซึ่ง พลตำรวจเอก กล่าวไว้ว่า เรื่องดังกล่าวเป็นการคุกคามทางเพศโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ เดิมอาจจะมีการคุกคามโดยการตามเฝ้ามอง พอมาในยุคที่มีสื่อสังคมออนไลน์ การเข้าถึงตัวบุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นไปได้โดยง่าย โดยผู้เสียหายทั้ง 3 คนได้เปิดสื่อสังคมออนไลน์เป็นสาธารณะ คนร้ายจึงใช้ช่องทางนี้ส่งข้อความลามกอนาจาร และ ก่อความรำคาญ คุกคามทางเพศ ซึ่งมีความผิดในข้อหาคุกคามทางเพศที่มีลักษณะส่อไปในทางล่วงเกินทางเพศ อัตราโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน ปรับไม่เกิน 1 หมื่นบาท ซึ่งกรณีนี้ทางผู้บังคับบัญชาได้กำชับมาให้ดำเนินการให้เป็นตัวอย่าง ซึ่งเป็นเพียงการใช้กฎหมายอาญามาตรา 397 ของนักกฎหมาย แต่ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 397 ไม่ได้ให้บทบัญญัติโทษเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดดังกล่าวแต่อย่างใด เป็นเพียงการนำกฎหมายมาเทียบเคียงใช้ของผู้ใช้กฎหมายเท่านั้น (Thairat, 2020)

2. ผู้วิจัยศึกษาจากการรวบรวมผลวิจัยของสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล หรือ DEPA ในปี 2561 จากการสำรวจพฤติกรรมของเด็กไทย อายุ 8-12 ปี จำนวน 1,300 คน ของสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ในปี 2561 พบว่า เด็กไทยมีโอกาสเกิดอันตรายจากโลกออนไลน์ร้อยละ 60 ภัยออนไลน์ ซึ่งเด็กในสังคมไทยในปัจจุบันมีการใช้โลกออนไลน์มากขึ้นเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์เยอะขึ้น สำหรับเด็ก และ เยาวชนเปรียบเสมือน 'ผ้าขาว' ที่พร้อมจะซึมซับสิ่งที่ไม่ถูกแต่ถูกแต่งแต้มจากผู้ใหญ่ และ ในบางครั้งก็ถูกทิ้งคราบสกปรกที่ไม่สามารถลบได้ออก ไม่ว่าจะพยายามเติมสีใหม่ หรือ อยากจะเอาผ้าผืนนั้นไปทำความสะอาดให้หมดร่องรอยก็ตาม (Daily Times, 2018)

3. ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้างานวิจัยจากเว็บไซต์เป็นจำนวนทั้งหมด 12 เว็บไซต์ จากหนังสือ และ วิทยานิพนธ์ จำนวน 5 เล่ม และ จากบทความวารสารงานวิชาการอีก จำนวน 17 บทความ เพื่อนำมาตีความ และ ทำการศึกษาในงานวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลรวบรวมข้อมูลจากเอกสารตำราวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทั้งที่เป็นเอกสาร และ การค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ตโดยสืบค้นจากหลายแหล่งข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบ และ เลือกที่มีความน่าเชื่อถือ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2565 รวบรวมงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Full Text) บทความทางวิชาการ ตำบกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ กฎหมายต่างประเทศจากฐานข้อมูลออนไลน์ของประเทศไทย

2. ขั้นตอนข้อมูลผู้วิจัยศึกษารายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด จากเอกสารตำราทางวิชาการวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาบันทึกและเรียบเรียงเป็นลายลักษณ์อักษร

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. จากข้อมูลทางเอกสารพบว่าการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดแบ่งข้อมูลการวิเคราะห์ได้ ดังนี้ ยังไม่มีความหมาย และ บทกำหนดโทษที่ชัดเจน ของบุคคลทุกช่วงวัยในส่วนของคำว่าการคุกคามทางเพศเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา เมื่อยังไม่มีการกำหนดโทษดังกล่าวจึงทำให้ยังไม่มีบทบัญญัติในพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และ ค่าทดแทน และ ค่าใช้จ่าย แก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544

2. ข้อมูลจากงานวิจัยพบว่าหากมีการเพิ่มบทกำหนดโทษของการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ก็จะสามารถปรับแก้ไขในส่วนของพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และ ค่าทดแทน และ ค่าใช้จ่าย แก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544 ได้

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

1. ปัญหาความหมายของคำว่า การคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ไม่มีความชัดเจน จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันเป็นยุคของโลกาภิวัตน์ หรือ การสื่อสารที่ไร้พรมแดนโดยเฉพาะการเชื่อมโยงของระบบ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่ว่าจะเป็น การเชื่อมโยงแบบผ่านสายอินเทอร์เน็ตหรือการเชื่อมโยงแบบไร้สาย (WIFI) โดยผ่าน เครื่องคอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ได้อาจมีบทบาทในการดำรงชีวิตของคนในสังคมมากขึ้น และเปรียบเสมือนโลก อีกโลกหนึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของ (Athiwet, 2014) ในโลกของความเป็นจริงส่งผลกระทบต่อสังคมเมื่อบุคคลตกเป็นเหยื่อ ในการโดนการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ซึ่งการกระทำที่เป็นการคุกคามทางเพศ โดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดส่วนใหญ่จะเป็นการกระทำโดยใช้อินเทอร์เน็ต และ เป็นการกระทำ ในที่มืดปิดไม่เปิดเผย ซึ่งเมื่อการกระทำเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นในวงกว้าง และ ยังไม่มีการกำหนดความหมายไว้ ดังนั้นจึงควร เพิ่มความหมายเกี่ยวกับบทบัญญัติการคุกคามโดยการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดในประมวลกฎหมาย อาญาในภาคที่ 1 เรื่อง บทบัญญัติทั่วไป ในหมวดที่ 1 ใบหมวดของเรื่อง บทนิยามคำศัพท์

2. ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด คือเหยื่อได้รับความเสียหายต่อชีวิต และ ทรัพย์สิน เกิดความหวาดกลัวในความไม่ปลอดภัยของตนเอง หรือ คนใกล้ชิด หรือคนในครอบครัว ซึ่งการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดนี้ยังไม่สามารถเข้าถึงผู้กระทำความผิดได้ หรือ เข้าถึงได้ยาก หรือ ไม่สามารถระบุได้ว่าใครเป็นผู้กระทำความผิด เพราะการคุกคามทางคอมพิวเตอร์นี้ผู้กระทำความผิด สามารถปกปิดสถานะของตนเองได้ ทำให้มีความแตกต่างจากการคุกคามทั่วไปที่ผู้เสียหายสามารถรู้ตัวผู้กระทำความผิด และ ความประสงค์ของผู้คุกคาม ส่งผลให้ผู้ถูกกระทำ หรือผู้ถูกคุกคามทางคอมพิวเตอร์ไม่สามารถระมัดระวัง หรือ ป้องกันตนเองได้ เพราะไม่รู้ว่าการคุกคามนั้นมาจากที่ใด จากผู้ใด และ มีเจตนาไปในทางใดอย่างชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ (Phiansanong, 2013) ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการคุกคามทางเพศผ่านทางอินเทอร์เน็ตไว้ว่า การใช้ อินเทอร์เน็ตสร้าง ความหวาดกลัวให้แก่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่ออย่างเฉพาะเจาะจง หรือ ทำการพูดคุยโต้ตอบกับเหยื่อผ่านทางห้อง สนทนากับเหยื่อ กรณี เช่น นี้การกระทำอาจจะเป็นลักษณะของการ ข่มขู่เหยื่อ การส่งข้อความข่มขู่ ภาพลามกอนาจาร โดยจุดประสงค์ที่มุ่งต่อการควบคุม และสร้างความหวาดกลัวต่อเหยื่อ และคงหมายรวมถึงการอ้างจะทำร้ายบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดต่อเหยื่อ นอกจากนี้การคุกคามดังกล่าวนี้ยังส่งผลกระทบต่อสภาวะ หรือ สภาพจิตใจของเหยื่อ ทำให้เหยื่อ เกิดความหวาดระแวง รู้สึกหวาดกลัวถึงอันตรายต่อการดำเนินชีวิตในภาวะปกติวิสัยของเหยื่อ (Athiwes, 2014)

3. ข้อเสนอแนะคือการเพิ่มความหมายเกี่ยวกับบทบัญญัติลักษณะการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์ เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดในประมวลกฎหมายอาญาในภาคที่ 1 เรื่อง บทบัญญัติทั่วไปในหมวดที่ 1 ในหมวดของเรื่อง บทนิยามคำศัพท์ แก้ไข เพิ่มเติม ลักษณะการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศโดยการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือ ในการกระทำความผิดในประมวลกฎหมายอาญาในลักษณะ 9 ความผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ และแก้ไขเพิ่มเติมลักษณะการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศโดยการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดในประมวลกฎหมายอาญา ในลักษณะ 9 ความผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ (Chuedee, 2021) ที่เสนอว่าควรแก้ไขประมวลกฎหมาย อาญาให้มีบทบัญญัติ และ บทกำหนดโทษให้มีความเหมาะสมกับการคุกคามทางคอมพิวเตอร์ที่กระทำได้ง่าย แต่ส่งผลกระทบ ร้ายแรง และการเข้าถึงตัวผู้กระทำความผิดทำได้ยาก เพื่อให้มีความเหมาะสมในการลงโทษ ให้ผู้กระทำความผิดเกิดความ เกรงกลัว และยับยั้งชั่งใจในการกระทำความผิดดังกล่าว ทั้งเป็นการปกป้องปัจเจกชนจากการคุกคามทางคอมพิวเตอร์ และป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนอย่างเหมาะสมอีกด้วย

สรุปผลการวิจัย

1. ปัญหาการคุกคามทางเพศมีหลายประเภท เช่น การกระทำชำเรา การกระทำ อนาจาร การคุกคามทางเพศ หรือ การกระทำอื่นใดเกี่ยวกับเพศที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิด ซึ่งแต่ละประเทศต่างมีการบัญญัติกฎหมายแตกต่างกัน ตามระบบกฎหมายจารีตประเพณี หรือ ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษรให้เป็นไปตามความเหมาะสมของสภาพสังคมในแต่ละ ประเทศ โดยปัจจุบันมีปัญหาความผิดเกี่ยวกับเพศเป็นจำนวนมาก และ มีความรุนแรงซับซ้อนเพิ่มขึ้นทุกวัน จึงทำให้กฎหมาย มีความจำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไขให้ทันสมัยเหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบันอยู่เสมอ ผู้เสียหายที่กระทำความผิด เกี่ยวกับเพศมีมากขึ้นทุกวันไม่ว่าจะเป็นเพศหญิง หรือ เพศชาย หรือ แม้กระทั่งเพศที่สาม ยังมีผู้เสียหายที่เป็นเด็ก คนชรา คนพิการ หรือ แม้แต่คนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด ได้แก่ บุตร มารดา หรือ ญาติพี่น้อง หรือ แม้แต่การกระทำความผิดเกี่ยวกับ

เพศนั้นวันยังเห็นชาวอยู่บ่อยครั้ง ยกตัวอย่างเช่น การโพสรูปบนสื่อสังคมออนไลน์ (James, 2017) ทำให้เห็นว่าสังคมในปัจจุบันมีความเสื่อมโทรมลง และ ในปัจจุบันการกระทำชำเรา การกระทำอนาจาร และการคุกคามทางเพศ ต่างมีวิธีการต่างๆ ที่ผู้กระทำสามารถกระทำผิดเพื่อที่จะสนองความใคร่ได้หลายวิธีอาจเป็น เพราะ สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป หรือ เทคโนโลยีที่มีการพัฒนาก้าวหน้ามากขึ้น โดยสังคมไทยในปัจจุบันนั้น พบปัญหาเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศอีกอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้น คือ การคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด โดยข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดยังไม่ชัดเจน ไม่มีบทกำหนดโทษเฉพาะ ไม่มีมาตรการทางกฎหมายที่ให้การเยียวยาเหยื่อผู้ได้รับการคุกคามอย่างเป็นรูปธรรม และ ยังต้องอาศัยประมวลกฎหมายอาญา ในการให้ความยุติธรรมกับเหยื่อซึ่งบางกรณีอาจไม่ครอบคลุมพฤติการณ์ของผู้ก่อเหตุที่กระทำต่อเหยื่อ

2. ข้อเสนอแนะ คือ การเพิ่มความหมายเกี่ยวกับบทบัญญัติลักษณะการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดในประมวลกฎหมายอาญาในภาคที่ 1 เรื่อง บทบัญญัติทั่วไปในหมวดที่ 1 ในหมวดของเรื่อง บทนิยามศัพท์ แก้ไข เพิ่มเติม ลักษณะการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดในประมวลกฎหมายอาญาในลักษณะ 9 ความผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ และ แก้ไข เพิ่มเติม ลักษณะการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดในประมวลกฎหมายอาญาในลักษณะ 9 ความผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ปัจจุบันได้เกิดรูปแบบการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด การวิจัยนี้จึงทำให้ทราบถึงความหมายของการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด โดยได้ทราบถึงขอบเขตเนื้อหา ความหมาย และ บทกฎหมายของต่างประเทศ เพื่อนำมาจัดทำข้อมูล และ ข้อเสนอแนะ สำหรับประเทศไทยเพื่อให้มีบทบัญญัติกฎหมายเฉพาะเจาะจง ใช้อย่างบังคับเกี่ยวกับเรื่องการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด และ กำหนดแนวทางแก้ไข และ ปรับปรุงกฎหมายไทยให้เหมาะสมต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ปัญหาความหมายของการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดไม่มีบทบัญญัติอยู่ในประมวลกฎหมายใด

ผู้วิจัยเห็นว่าควรเพิ่มความหมายเกี่ยวกับบทบัญญัติลักษณะการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดในประมวลกฎหมายอาญาในภาคที่ 1 เรื่อง บทบัญญัติทั่วไปในหมวดที่ 1 ในหมวดของเรื่อง บทนิยามศัพท์

มาตรา 1 (19) “การคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด” หมายความว่า การส่งข้อความชักชวนทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ได้ว่าเป็นการส่งข้อความที่มีลักษณะไม่เหมาะสมทางเพศ และ การกระทำดังกล่าวอาจเป็นเหตุให้เหยื่อเกิดความทุกข์ร้อน หรือ กังวลใจ ซึ่งอันหมายความว่า เกิดความเครียดซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกาย และการส่งข้อความโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดเป็นการส่งข้อความผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือการสื่อสารรูปแบบอื่น หรือ การแสดงพฤติกรรมอื่นใดที่ส่อไปในทางเพศ ซึ่งผู้ถูกกระทำไม่พึงประสงค์ หรือ เตือนร้อนรำคาญ

2. ปัญหาในประมวลกฎหมายอาญา ไม่มีบทกำหนดโทษเกี่ยวกับเรื่องการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ซึ่งเป็นบทกำหนดโทษเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดในด้านของบุคคลทั่วไป

ผู้วิจัยเห็นว่าควรแก้ไข เพิ่มเติม ลักษณะการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดในประมวลกฎหมายอาญาในลักษณะ 9 ความผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศโดยแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 279/1 ดังนี้

มาตรา 279/1 ผู้ใดกระทำการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดด้วยประการใดๆ อันเป็นการการส่งข้อความชักชวนทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ได้ว่าเป็นการส่งข้อความที่มีลักษณะไม่เหมาะสมทางเพศ และ การกระทำดังกล่าวอาจเป็นเหตุให้เหยื่อเกิดความทุกข์ร้อน หรือ กังวลใจ

และ การส่งข้อความโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดเป็นการส่งข้อความผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือ การสื่อสารรูปแบบอื่น หรือ การแสดงพฤติกรรมอื่นใดที่ส่งไปในทางเพศซึ่งผู้ถูกกระทำไม่พึงประสงค์ หรือ เตือนรื้อนราคาญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือ ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

3. ปัญหาในประมวลกฎหมายอาญา ไม่มีบทกำหนดโทษเกี่ยวกับเรื่องการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์ เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด ซึ่งเป็นบทกำหนดโทษเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการ กระทำความผิดในด้านอายุของเด็ก

ผู้วิจัยเห็นว่าควรแก้ไข เพิ่มเติม ลักษณะการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์ เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดในประมวลกฎหมายอาญาในลักษณะ 9 ความผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ

ผู้วิจัยเห็นว่า ควรเพิ่ม มาตรา 279/2 ดังนี้

มาตรา 279/2 ผู้ใดกระทำการ ตามมาตรา 279/1 โดยคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือ ในการกระทำความผิด แก่เด็กอายุไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตามต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับ ไม่เกินสองแสนบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ ถ้าการกระทำตามความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

4. ปัญหาไม่มีการเยียวยาเหยื่อจากการถูกกระทำดังกล่าว ซึ่งจะเป็นการเยียวยาในด้านชื่อเสียง การเยียวยาในด้าน จิตใจหรือ การเยียวยาในด้านขอให้ศาลมีการออกคำสั่งคุ้มครองในการถูกกระทำ

ผู้วิจัยได้เสนอ แก้ไขเพิ่มเติม บทบัญญัติในมาตรา 279/1 และ มาตรา 279/2 ไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ภาค 2 ลักษณะ 9 ความผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศซึ่งจะทำให้ผู้เสียหายได้รับการเยียวยาตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และ ค่าใช้จ่าย แก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.2544 เช่นเดียวกับความผิดฐานอื่นๆ ที่ได้มีการบัญญัติไว้ก่อนหน้านี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสถิติการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือกับกลุ่มตัวอย่างที่มีความ แตกต่างกัน และ เปรียบเทียบว่ากลุ่มใดมีสถิติการถูกคุกคามสูงสุดเพื่อหาแนวทางการป้องกันกลุ่มเหยื่อที่ได้รับผลกระทบสูงสุด

2. ควรมีการวิจัยถอดบทเรียนเกี่ยวกับการช่วยเหลือเหยื่อที่ถูกคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือ เพื่อหาแนวทางการช่วยเหลือเหยื่อให้กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อจำกัดการวิจัย

1. การเปลี่ยนแปลงของกระบวนการในการป้องกันปราบปราม ตลอดจนมาตรการของหน่วยงานภาครัฐในการ จัดการคดีที่เกี่ยวกับการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด อาจส่งผลให้ผลการวิจัยไม่มี ความเป็นปัจจุบัน และ หากเกิดระเบียบใหม่ หรือ มาตรการใหม่ที่ขัดแย้งไปจากเดิม อาจส่งผลให้ผลการศึกษาวิจัยไม่ถูกต้อง ดังนั้นผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องระบุนเดือนปีที่ศึกษาวิจัยให้ชัดเจน

2. อุปสรรคในการเปรียบเทียบพัฒนาการของมาตรการที่เกี่ยวกับการคุกคามทางเพศโดยใช้คอมพิวเตอร์ เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดของประเทศไทย เนื่องจากหากมีการออกระเบียบ มาตรการ ไปจนถึงกฎหมายใหม่ จะมีการยกเลิกกฎหมายเก่า และนำออกจากฐานข้อมูลทั่วไปที่เข้าถึงได้ง่าย เช่น เว็บไซต์ของหน่วยงาน เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัย จึงสามารถสืบค้นข้อมูลได้ยากขึ้นเนื่องจากต้องสืบค้นจากเอกสารฉบับที่ทางหน่วยงานผู้รับผิดชอบเป็นผู้เก็บรักษา หรือหนังสือ ที่เกี่ยวข้องในห้องสมุด

References

- Athiwes, S. (2014). *Kaṇ luānglamoet thāng phet bon sochiannetwork* [Sexual harassment on social networks]. *Veridian E-Journal*. 7(3),901-905.
- James, L. K. (2017). *Post pictures and stories of other people without their permission fall under the law*. Retrieved December 2022, from <https://www.thairath.co.th/news/society/1160147>.
- Chuede, C. (2021). *Panha thāng kotmai thi kieokhong kap kaṇ luānglamoet thāng khoṃphiutoe* [Legal issues related to computer harassment]. Retrieved May 2022, from [https://www.file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/iscjournal,%7B\\$userGroup%7D,+01.pdf](https://www.file:///C:/Users/Lenovo/Downloads/iscjournal,%7B$userGroup%7D,+01.pdf)

- Daily Time. (2018). *De lī thai sū ching sāng sangkhom rūāng thammai tō ‘ong mī kotmaī waduāi kankratham phit tō dek phān sū ‘ō nalai [Online Child Offenses Act]*. Retrieved May 2022, from <https://dailytimesthai.com/?p=6988>
- Kloyrayab, P. and Lerdtomornsakul U. (2021). Kān pōngkan kān tok pen yūā ‘āchayākam thāng phēt khōng dek thāng ‘ōnlai [The prevention of online child sexual crime victimization]. *Quality of Life and Law Journal*. 17(1),33-47.
- Niyomrattana, S. (2018). Khwāmphit thāng ‘āyā : khadī luānglamōēt thāng phēt [Criminal Offenses: The Case Of Sexual Harassment]. *Ramkhamhaeng Law Journal*. 7(2),133-162.
- Nuansang, J., Kasetsara, P. and Phupongsakorn, A. (2016). Khwāmrapphit thāng ‘āyā lāe kān chotchōēi phūsīahāi chāk kān luānglamōēt thāng phēt kōrānī suksā Thai sahaphansāthāranarattha yoēramanī lāe ‘ōttrelīa [Criminal Liability and Victim Compensate from Sexual Harassment In Case Study of Thailand Federal Republic of Germany and Australia]. *Journal of Politics, Administration and Law*. 8(2),325-368.
- Phiansanong, N. (2013). *Sōngphanhāroḡhāsiphok khwāmphit kiēokap khōmphūtōē rūpbāp mai khōngchōn phudī khaothung dai chāk [Computer Crime]*. Retrieved May 2022, from http://elib.coj.go.th/Article/d36_2_2.pdf.
- Pollawan, K. (2018). *Kān luāngkōēn thāng phēt khwāmphit mai nai kotmaī lāe sangkhom Thai [Sexual harassment is a new offense in Thai law and society]*. Retrieved November 2022, from https://www.matichon.co.th/columnists/news_1254173.
- Srisaengthong, P. (2012). *Kān longthōt lāe kankāekhai phū kratham khwāmphit [Punishment and Correction of offenders]*. Bangkok : Chamchuri Products.
- Suksri, S. (2018a). *Kotmaī waduāi ‘āchayākam khōmphūtōē lāe ‘āchayākam sai bāē (Phim khrang thī sōng) [Cybercriminal]*. Pimphaluck, Bangkok : Winyuchon 2020, pp.228–240
- Suksri, S. (2018b). *Atchayākam runrāēng bon ‘inthōēnet [Computer/Cyber Crime and Criminological Theory]*. Retrieved May 2022, from <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/tulawjournal/article/View/197615/137559>
- Tanchai, V. (2021). *Lakkeñ nai kankamnot thōt thāng ‘āyā [Criteria for Determining Criminal Penalties]*. Retrieved December 2022, from <https://kpi.ac.th/uploads/pdf/UX1lceA4L8Q5m7gBbVevYD0cvcY9yFSMpauNZolg.pdf>
- Thairat. (2020). *Doñ rōk chīt puān sām dārā sāo suāi krī (khlip) lāēng thīmā [News Sexual Harassment]*. Retrieved May 2022, from <https://www.thairath.co.th/news/local/bangkok/1844539>
- Thirakaew, C. (2021). *Khwāmrapphit Thāng ‘āyā thī kiēokhōng kap kān luānglamōēt thāng phēt [Criminal liability related to sexual harassment]*. Bangkok : The Faculty of Law of Dhurakij Pundit University.